

Washington State Office of the Attorney General

Типова політика щодо застосування сили

1 липня 2022 р.

Визначення.....	3
Основоположні принципи.....	4
Міркування, що визначають усі випадки застосування фізичної сили.....	5
Прийняття важливих рішень.....	5
Деескалація.....	5
Обґрунтований рівень турботи	6
Застосування фізичної сили має бути конче потрібним і задля законної мети	7
Представлення, попередження та змога підкоритися до застосування фізичної сили	8
Заборона застосовувати прийом придушення або стискання шиї.....	8
Дії у відповідь на неправомірну поведінку	8
Перша допомога	8
Види сили	10
Вибір мір примусу	11
Перцевий аерозоль	11
Зброя ударної дії	11
Projectile Impact Weapons (зброя нелетальної дії).....	11
Electronic Control Weapons (електрошокова зброя)	12
Вогнепальна зброя.....	13
Вибір засобів обмеження рухомості.....	14
Засоби захисту від плювання.....	14
Пристрій для спутування	15
Професійна підготовка	15

Мета. Ця політика покликана забезпечити ясність для співробітників поліції та сприяти безпеці всіх. Згідно із цією політикою, потрібно застосовувати за можливості всі доступні й доречні прийоми деескалації, потрібно застосовувати фізичну силу належним чином і лише за необхідності, а ступінь застосування фізичної сили має бути пропорційною загрози або опору, з якими стикається поліцейський, а також серйозності мети правозастосування.

Визначення

- (1) **Придушення:** умисне застосування прямого тиску до трахеї або дихального горла людини, щоб обмежити її дихальні шляхи (Revised Code of Washington (RCW, Кодекс законів штату Вашингтон із поправками) 10.116.020).
- (2) **Асфіксія через стиснення:** недостатній рівень кисню в крові та/або надмірне підвищення вуглекислого газу в крові, які призводять до непритомності або смерті й спричинені механічним обмеженням розширення легень через стискання грудної клітки та/або черевної порожнини, що перешкоджає диханню.
- (3) **Смертоносна сила:** умисне застосування сили за допомогою вогнепальної зброї або будь-яких інших засобів, що з достатнім ступенем імовірності може спричинити смерть або серйозну фізичну травму (RCW 9A.16.010).
- (4) **Методи деескалації:** дії поліцейського, спрямовані на зменшення ймовірності того, що під час інциденту йому доведеться застосовувати силу (RCW 10.120.010; поправки 2022 р., розд. 4, §2). Застосування фізичної сили не є методом деескалації. Методи деескалації описано в розділі «Деескалація».
- (5) **Можливий:** такий, що є розумно можливим для арешту або досягнення законної мети й не збільшує ризик завдання шкоди поліцейському або іншій особі.
- (6) **Утеча:** дія, навмисно виконана, щоб уникнути правозастосування, або спроба вчинити таку дію.
- (7) **Безпосередня загроза серйозного тілесного ушкодження або смерті:** наявність загрози на основі сукупності обставин, коли можна безспідставно вважати, що особа явно має здатність, можливість і намір безпосередньо спричинити смерть поліцейського або іншої особи або завдати їм серйозне тілесне ушкодження (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 80, §3).
- (8) **Правоохоронний орган:** включає будь-який «правоохоронний орган штату Вашингтон із загальними повноваженнями» й будь-який «правоохоронний орган штату Вашингтон з обмеженими повноваженнями», як це визначено в RCW 10.93.020.
- (9) **Менш летальні альтернативні дії:** включають (але не обмежуються ними) словесні попередження, методи деескалації, електрошокову зброю, пристрої, що розпиляють перцевий аерозоль, кийки та травматичні патрони (RCW 10.120.010).
- (10) **Необхідний:** такий, коли з огляду на сукупність обставин справляється враження, що достатньо ефективних альтернатив до застосування фізичної або смертоносної сили не існує, але вид і ступінь застосованої фізичної або смертоносної сили є обґрунтованою та пропорційною реакцією, для того щоб виконати поставлену законну мету або захистити від загрози поліцейського або інших осіб (RCW 10.120.010; поправки 2022 р., розд. 80, §2).
- (11) **Стискання шиї:** будь-яке стискання судин або інші види стискання, тримання, коли до шиї застосовують тиск для обмеження кровотоку (RCW 10.116.020).
- (12) **Поліцейський:** включає «поліцейських штату Вашингтон із загальними повноваженнями», «поліцейських штату Вашингтон з обмеженими повноваженнями» й «поліцейських штату Вашингтон зі спеціальними повноваженнями» так, як ці терміни визначено в RCW 10.93.020. Поняття «поліцейський» не включає поліцейських виправних закладів або будь-яких інших співробітників виправних закладів, в'язниць або слідчих ізоляторів, проте включає поліцейських виправних закладів місцевих громад (RCW 10.120.010). Усі види поліцейських, що входять у це поняття, надалі в цій політиці називатимуться просто поліцейськими.
- (13) **Фізична сила:** будь-яка дія, що з достатнім ступенем імовірності може спричинити фізичний біль або ушкодження, або будь-яка інша дія, яка здійснюється над тілом іншої особи, щоб підпорядкувати, контролювати, обмежити або стримати її рухи. Фізична сила не включає обшуки, випадковий дотик, словесні команди або надівання наручників за згодою людини, якщо немає фізичного болю або ушкоджень (RCW 10.120.010).
- (14) **Зброя нелетальної дії:** менш летальна зброя, яка стріляє снарядами (наприклад, 40-міліметровими

губчастими гранатами або гумовими кулями, патронами з перцевим газом або іншою подразнювальною речовиною, снарядами, що розриваються й розпорошують хімічний подразник або свинцевий дріб), мета застосування якої – обмежити в дієздатності іншу особу.

- (15) **Позиційна асфіксія:** недостатній рівень кисню в крові та/або надмірне підвищення вуглекислого газу в крові, які призводять до непритомності або смерті через те, що тілу людини надали положення, у якому її дихальні шляхи стиснені й вона не має можливості вільно дихати.
- (16) **Сльозогінний газ:** хлорацетофенон (CN), малонітрил О-хлорбензілідену (CS) та інші подібні хімічні подразники, що їх розпорошують у повітря, щоб завдати тимчасовий фізичний дискомфорт або постійну травму. Поняття «сльозогінний газ» не включає перцевий аерозоль (RCW 10.116.030).
- (17) **Сукупність обставин:** усі факти, які відомі поліцейському й призвели на той час до застосування сили; вони включають дії особи, проти якої поліцейський застосував таку силу, а також дії поліцейського (RCW 10.120.010).
- (18) **Неправомірна поведінка:** поведінка, що суперечить законодавству або суперечить політикам правоохоронного органу поліцейського, який став її свідком, за умови що поведінка не є незначною або технічною за своєю суттю (RCW 10.93.190).

Основоположні принципи

Основне завдання правозастосування – це збереження й захист кожного людського життя (RCW 10.120.010). Поліцейські мають поважати й захищати гідність усіх осіб і неупереджено використовувати свої повноваження.

Належне застосування сили має важливе значення для неупередженого забезпечення порядку й розвитку довіри серед населення. Попри наявність обставин, коли особи не дотримуватимуться законодавства, доки не буде контролю або примусу з боку поліцейських через застосування сили, поліцейські мають усвідомлювати, що свої повноваження вони отримали від населення й що невинуватне застосування сили підриває законність таких повноважень.

Міркування, що визначають усі випадки застосування фізичної сили

Прийняття важливих рішень

- (1) Прийняття важливих рішень може допомогти поліцейським досягнути результатів, окреслених у цій політиці. Якщо це безпечно й можливо, поліцейські, контактуючи або розмірковуючи про доцільність контакту з членом суспільства, повинні:
 - (a) на основі наявних фактів почати оцінку й планування ситуації до свого прибуття на місце події;
 - (b) за необхідності отримати відомості з доступних джерел, як-от група кризового втручання, спеціалізований підрозділ або інші фахівці;
 - (c) збирати інформацію, перебуваючи на місці події;
 - (d) оцінювати ситуації, загрози й ризики;
 - (e) знаходити можливі варіанти для врегулювання конфліктів;
 - (f) визначати розумний порядок дій;
 - (g) аналізувати й переоцінювати розвиток ситуації.
- (2) У цій політиці ніщо не перешкоджає поліцейським вжити негайних дій, якщо з'явиться загроза життю, наприклад людина почала застосовувати стрілецьку зброю. Якщо це безпечно й можливо, поліцейські не повинні без необхідності ставити під загрозу свою безпеку або безпеку інших людей через тактичні рішення, що необґрунтовано наражають їх або інших людей на небезпеку. Зокрема не можна:
 - (a) одразу наближатися до людини, не оцінивши належним чином ситуацію;
 - (b) беззастережно зменшувати відстань між собою та людиною;
 - (c) позбавляти людину часу, щоб підкоритися й виконати команди;
 - (d) без потреби загострювати ситуацію.

Деескалація

Ключовий обов'язок: ослаблювати інтенсивність конфлікту

За можливості поліцейські повинні скористатись усіма доступними й доречними методами деескалації, перш ніж застосувати фізичну силу (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3).

- (1) Існує низка методів деескалації, і залежно від обставин поліцейські можуть вибрати потрібний, зокрема вони можуть:
 - (a) застосувати тактичне позиціонування або змінювати розташування для збереження переваги, яку надає відстань або прикриття, наприклад відійти від людини, щоб переоцінити ситуацію та вирішити подальші дії;
 - (b) розміщати перешкоди або скористатися наявними спорудами, що слугуватимуть щитом між поліцейськими й людиною або надаватимуть інший вид захисту;
 - (c) намагатися сповільнити або стабілізувати перебіг ситуації, щоб отримати змогу її обдумати або дочекатися прибуття підкріплення, що в результаті може підвищити ймовірність безпечного вирішення конфлікту;
 - (d) робити запит на підкріплення, допомогу або використовувати наявні, як-от групу кризового втручання, спеціалізовану службу реагування на кризові ситуації, фахівців із поведінкового здоров'я або поліцейські підкріплення, включно з досвідченішими поліцейськими або супервайзерами;
 - (e) давати чіткі інструкції та застосовувати словесне переконування;
 - (f) застосовувати вербальні й невербальні методи комунікації для заспокоєння людини (наприклад, повільний темп мовлення, керування інтонацією та мовою тіла, розпрямлення схрещених рук, уникнення жестів рук, а також зниження інтенсивності світлових і звукових сигналів);
 - (g) використовувати невербальні методи комунікації, коли словесні вказівки будуть недоречними (наприклад, людина й поліцейський розмовляють різними мовами або людина нездатна почути чи зрозуміти вказівки);
 - (h) спілкуватися в спосіб, який виявляє повагу до людської гідності (наприклад, чітко пояснювати дії та очікування поліцейського; вислухувати занепокоєння й запитання особи та шанобливо відповідати; приймати рішення неупереджено й справедливо);

- (i) у разі присутності багатьох поліцейських призначити одного, який буде вести комунікацію, і в такий спосіб уникнути суперечливих наказів;
- (j) виявляти терпіння й водночас застосовувати всі доступні й доречні методи, засоби, які забезпечують достатню кількість часу для врегулювання інциденту без застосування фізичної сили.

Обґрунтований рівень турботи

Ключовий обов'язок: проявляти обґрунтований рівень турботи

Коли потрібно визначити, чи застосовувати фізичну або смертоносну силу, визначити доречний і найменший ступінь її застосування для досягнення законної мети, необхідно зважати на особливості й стан здоров'я людей, зокрема дітей, людей похилого віку, вагітних, осіб з обмеженим володінням англійської мови, а також тих, хто виявляє порушення й вади психіки, поведінки, фізичного здоров'я, мислення й сприйняття (RCW 10.120.020).

Ключовий принцип: виконувати функції з підтримання громадського порядку

У цій політиці ніщо не обмежує здатність поліцейського нести відповідальність за підтримання громадського порядку або захист здоров'я та безпеки, а також застосовувати доречний і найменший ступінь фізичної сили для виконання цих функцій (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3). Такі самі норми поширюються на застосування фізичної сили. Однак випадковий дотик, який може статися під час підтримання громадського порядку, не підпадає під визначення фізичної сили.

Обґрунтований рівень турботи означає, що поліцейський зобов'язаний:

- (1) За можливості скористатись усіма доступними й доречними методами деескалації, перш ніж застосувати фізичну силу (RCW 10.120.010; поправки 2022 р., розд. 4, §3).
- (2) Зважати на особливості й стан здоров'я особи, щоб визначити, чи застосовувати проти неї фізичну або смертоносну силу, і, якщо застосування сили необхідне, визначити доречний і найменший ступінь її застосування для досягнення законної мети. Такі особливості або стан здоров'я можуть включати, наприклад, таке:
 - (a) вагітність, або особа стверджує, що є вагітною;
 - (b) відомо, що особа є неповнолітньою, є об'єктивні причини вважати її такою, або вона заявляє про своє неповноліття;
 - (c) відомо, що особа є незахищеним дорослим, або є об'єктивні причини вважати її незахищеним дорослим, як то визначено в RCW 74.34.020;
 - (d) наявність ознак порушення й вад психіки, поведінки, розумових здібностей, розвитку й фізичного здоров'я;
 - (e) порушення адекватності сприйняття або мислення, яке зазвичай пов'язане з вживанням алкоголю або наркотичних, галюциногенних та інших препаратів;
 - (f) манія самогубства;
 - (g) обмежене володіння англійською мовою;
 - (h) особа перебуває разом із дітьми (RCW 10.120.020).
- (3) Припинити застосування фізичної сили, тільки-но зникне в цьому необхідність (RCW 10.120.020).

Застосування фізичної сили має бути конче потрібним і задля законної мети

Ключовий принцип: за наявних обставин застосовувати лише найменший ступінь сили, необхідний для безпечного досягнення законної мети правозастосування (RCW 10.120.020).

Зіткнення з правоохоронними органами розвиваються стрімко та не є статичними. Тому поліцейські мають постійно оцінювати необхідність і ефективність своїх дій, зокрема своє тактичне позиціонування, щоб знизити ймовірність того, що їм доведеться застосовувати фізичну силу.

- (1) Фізичну силу вважають необхідною для застосування тоді, коли справляється враження, що не існує достатньо ефективних альтернатив, але водночас застосування сили має бути обґрунтованою і пропорційною реакцією, для того щоб виконати поставлену законну мету або захистити від загрози поліцейського або інших осіб.
 - (a) Обґрунтованість необхідно оцінювати залежно від сукупності обставин, які відомі поліцейському й призвели на той час до застосування сили; ці обставини включають наявність безпосередньої загрози, дії особи, проти якої поліцейський застосував силу, дії поліцейського, а також серйозність мети правозастосування. Щоб установити обґрунтованість застосування фізичної сили, потрібно визначити, чи прийняв поліцейський тактичні рішення, щоб уникнути невірних

даного ризику для себе й інших осіб, чи скористався всіма доступними й доречними методами деескалації, перш ніж застосувати фізичну силу, і чи проявив обґрунтований рівень турботи під час застосування фізичної сили.

- (b) Пропорційність потрібно оцінювати на основі того, наскільки відповідає застосування фізичної сили безпосередності й серйозності загрози або опору, з якими стикається поліцейський, застосовуючи силу, а також на основі серйозності мети правозастосування. Загроза або опір можуть змінюватися протягом перебігу інциденту. Пропорційна реакція не вимагає від поліцейських застосовувати такий самий вид і рівень фізичної сили, яку виявляє суб'єкт. Що безпосереднішою є загроза й імовірнішим є те, що вона призведе до смерті або серйозного фізичного ушкодження, то більший рівень сили вважатиметься пропорційним.
- (2) **Застосування фізичної сили має бути задля законної мети.** Поліцейський може застосувати фізичну силу проти особи в межах, які необхідні, щоб виконати такі дії:
- (a) захистити від безпосередньої загрози або тілесного ушкодження себе, іншу людину або особу, проти якої застосовано фізичну силу (RCW 10.120.020);
 - (b) захистити від кримінального злочину, коли існують достатні підстави вважати, що особа вчинила, вчиняє або збирається вчинити злочин (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 80, §3);
 - (c) арештувати (RCW 10.120.020);
 - (d) взяти особу під варту, коли це дозволяє або вимагає закон (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 80, §3);
 - (e) запобігти втечі з-під варти, як це визначено в розділі 9A.76 RCW (RCW 10.120.020);
 - (f) не допустити, щоб особа уникла тимчасового утримання під вартою для розслідування, або затримати особу, яка намагається це зробити, за умови що вона отримала попередження про те, що її затримано й вона не має права залишати місце події (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 80, §3);
 - (g) взяти особу під варту, доставити її для проведення експертизи або лікування чи надати іншу допомогу згідно з розділами 10.77, 71.05 або 71.34 RCW (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3);
 - (h) взяти неповнолітню особу під варту із забезпеченням її безпеки, коли це дозволяє або вимагає закон (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3);
 - (i) виконати судовий наказ, який дозволяє або містить вказівку поліцейському взяти особу під варту, чи забезпечити його виконання (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3);
 - (j) виконати обшук (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3);
 - (k) виконати усну вказівку судового виконавця, надану в залі суду, або письмовий наказ чи забезпечити їх виконання, коли суд прямо дозволяє поліцейському для цього застосувати фізичну силу (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3);
 - (l) виконати будь-яку іншу функцію з підтримання громадського порядку, зокрема перевірити побутові умови, допомогти іншим працівникам екстрених служб або медичним працівникам, фахівцям із поведінкового здоров'я, постачальникам соціальних послуг, представникам спеціалізованих служб реагування на кризові ситуації, надавачам житла чи притулку або будь-яким іншим членам населення (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3).

Представлення, попередження та змога підкоритися до застосування фізичної сили

Коли це безпечно й можливо, перш ніж застосовувати фізичну силу, поліцейські повинні:

- (1) представитися як співробітники правоохоронних органів;
- (2) спробувати визначити, чи має особа особливі потреби, психічні розлади, фізичні обмеження, проблеми з розвитком, мовний бар'єр або інший чинник, що може вплинути на її здатність зрозуміти й виконати команди поліцейського;
- (3) надати чіткі вказівки й попередження;
- (4) попередити особу, що буде застосовано фізичну силу, якщо вона не припинить чинити опір;
- (5) дати особі обґрунтовану змогу прийняти до уваги попередження про можливе застосування фізичної сили.

Заборона застосовувати прийом придушення або стискання ший

Під час виконання своїх службових обов'язків поліцейському заборонено застосовувати до іншої особи прийом

Дії у відповідь на неправомірну поведінку

Ключові обов'язки: втрутитися й повідомити про неправомірну поведінку (RCW 10.93.190).

Будь-який поліцейський на службі, який став свідком, як інший поліцейський вдається або намагається вдатися до застосування надмірної сили проти іншої особи, зобов'язаний втрутитися, коли в змозі зробити це, і зупинити застосування надмірної сили чи спробу її застосування або запобігти подальшому її застосуванню. Будь-який поліцейський на службі, ставши свідком неправомірної поведінки іншого поліцейського або маючи достатні підстави вважати, що інший поліцейський учинив неправомірно, зобов'язаний повідомити про таку поведінку супервайзера згідно з правилами правоохоронного органу, у якому працює поліцейський-свідок, і порядком дій, визначеним для повідомлення про таку поведінку іншого поліцейського. (Див. також типову політику щодо обов'язку втрутитися від Washington State Criminal Justice Training Commission's (CJTC, Навчальна комісія з кримінального судочинства штату Вашингтон).)

Перша допомога

Ключовий обов'язок: надати першу допомогу або посприяти її наданню

Кожен співробітник правоохоронного органу зобов'язаний надати таку першу допомогу або посприяти її наданню, яку можна за першої можливості безпечно надати пораненій особі на місці події, що перебуває під контролем сил правоохоронного органу (RCW 36.28A.445). (Див. також вказівки щодо першої допомоги від CJTC.)

- (1) За пораненими й приборканими особами потрібно наглядати, поки вони перебувають під вартою правоохоронних органів.
- (2) Відповідно до професійної підготовки, щоб знизити ризик настання позиційної асфіксії або асфіксії через стиснення, поліцейські зобов'язані дотримуватися таких правил:
 - (a) Після надівання наручників або приборкання особи, покладеної на землю, щойно це стане безпечно й можливо, повернути особу набік і перевести її в положення з прямою спиною, яке не обмежує нормальне дихання, за умови що вона не втратила свідомості. Ця вимога надзвичайно важлива, коли особа з надягненими наручниками лежить ниць.
 - (i) Виняток. Якщо особа притомна й бажає, щоб її перевели в інше положення, поліцейські повинні виконати її прохання, за умови що це не наражатиме на значну небезпеку цю особу, поліцейських або інших людей.
 - (b) Не створювати довготривалий тиск на грудну клітку, шию або спину, зокрема сівши, ставши або притиснувши коліном.
 - (c) Постійно контролювати стан особи під час її стримування, оскільки смерть може настати раптово й протягом секунд досягти точки, коли людину оживити вже неможливо. Контроль, зокрема, включає оцінювання адекватності дихання, кольору шкіри особи, а також будь-якого погіршення стану, на яке може скаржитися ця особа.
 - (d) За можливості під час командного стримування, коли це дозволяє кількість співробітників, старший за званням поліцейський має призначити відповідального за безпеку поліцейського. Відповідальний за безпеку поліцейський має контролювати стан здоров'я особи:
 - (i) доки цей обов'язок не буде передано медичному працівникові (наприклад, emergency medical technician (ЕМТ, лікареві швидкої медичної допомоги), парамедикові);
 - (ii) доки особу не буде переведено в положення сидючи в транспортному засобі й вона не висловить відповідальному за безпеку поліцейському, що вона добре почувається, і доки відповідальний за безпеку поліцейський не впевниться, що її стан задовільний і вона нормально розмовляє.
 - (e) Якщо відповідальний за безпеку поліцейський помітить порушення дихання, зміну кольору шкіри або погіршення стану особи, він повинен повідомити про це старшого за званням поліцейського.
 - (f) Не перевозити приборкану особу в положенні лежачи.

¹ Починаючи з 1 липня 2022 р. Attorney General's Office перебуває в процесі складання офіційного висновку щодо цього питання у відповідь на запит законодавчих органів. Воно полягає в тому, чи дозволяє RCW 10.120.020 (3) співробітникам правоохоронних органів застосовувати прийом придушення або стискання шиї, щоб захистити своє життя або життя іншої особи від безпосередньої загрози, незважаючи на пряму заборону таких прийомів у RCW 10.116.020. Після остаточного ухвалення у 2022 р. висновок буде опубліковано в мережі за посиланням: <https://www.atg.wa.gov/ago-opinions/year/2022>.

- (3) Поліцейські зобов'язані надати першу допомогу або посприяти її наданню після застосування певних мір примусу.
- (a) Перцевий аерозоль. За першої безпечної можливості на місці події, що перебуває під контролем сил правоохоронного органу, поліцейський повинен вжити дій для усунення наслідків застосування перцевого аерозолю: плеснути в очі особи чистою водою та надати доступ до свіжого повітря, якщо це можливо.
 - (b) Electronic Control Weapon (ECW, електрошокова зброя). За першої безпечної можливості на місці події, що перебуває під контролем сил правоохоронного органу, поліцейські повинні забрати електроди ECW, за умови що вони не прикладені до чутливих ділянок тіла, як-от голова, грудна клітка або пах.
 - (i) Електроди, прикладені до чутливих ділянок, має забирати ЕМТ, парамедик або інший медичний працівник.
 - (ii) Електроди ECW необхідно розглядати як біологічну небезпеку.

Ключовий принцип: за наявних обставин застосовувати найменший рівень фізичної сили, необхідний для подолання опору (Revised Code of Washington (RCW, Кодекс законів штату Вашингтон із поправками) 10.120.020).

Ключовий принцип: застосовувати смертоносну силу лише за необхідності, щоб захиститися від безпосередньої загрози серйозного фізичного ушкодження або смерті (Revised Code of Washington (RCW, Кодекс законів штату Вашингтон із поправками) 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 80, §3, і розд. 4 §3).

Поліцейські не зобов'язані чекати вичерпання дії одного рівня сили, перш ніж застосовувати вищий.

- (1) **Фізична сила нижчого рівня.** Сила цього рівня не має на меті завдати тілесних ушкоджень, і ймовірність того, що це станеться, низька, але вона може спричинити миттєве відчуття дискомфорту або болю. Залежно від обставин, зокрема особливостей і стану особи, сила нижчого рівня може включати:
 - (a) прийоми для скеровування руху (відштовхування, супровід, підйом, перенесення);
 - (b) хватки з метою контролю (фіксацію зап'ястків або пальців, маніпуляції із суглобами);
 - (c) прийоми рукопашного бою;
 - (d) прийоми повалення на землю;
 - (e) застосування пристрою для спутування.
- (2) **Фізична сила середнього рівня.** Сила цього рівня передбачає завдання значного ушкодження або травми, але не має на меті й навряд чи може спричинити смерть. Залежно від сукупності обставин застосування фізичної сили середнього рівня може бути обґрунтованим, коли існує загроза неминучого нападу на поліцейського або інших людей. До фізичної сили середнього рівня належить:
 - (a) перцевий аерозоль;
 - (b) електрошокова зброя;
 - (c) зброя нелетальної дії;
 - (d) собачий укус або ушкодження, спричинене взаємодією собаки із суб'єктом;
 - (e) застосування зброї ударної дії (окрім ударів у голову, шию, горло або спину);
 - (f) удари кулаками, ногами або іншими частинами тіла.
 - (i) Поліцейські можуть завдавати удари в голову суб'єкта лише для самозахисту або захисту інших людей. Не можна завдавати удари в голову за допомогою кулаків, ліктів, колін і стоп задля больового стимулу.
- (3) **Смертоносна сила.** Поліцейський може застосувати смертоносну силу проти іншої особи лише за необхідності, щоб захиститися від безпосередньої загрози серйозного фізичного ушкодження чи смерті або захистити від цього інших людей (RCW 10.120.020). Поліцейські не повинні застосовувати смертоносну силу проти осіб, які наражають на небезпеку лише себе й дії яких безпосередньо не загрожують смертю або серйозним тілесним ушкодженням іншій людині або поліцейському. Смертоносна сила включає:
 - (i) застосування зброї ударної дії в голову, шию, горло або спину;
 - (ii) удар голови людини об важкий, нерухомий об'єкт;
 - (iii) постріл в особу вогнепальною зброєю;
 - (iv) навмисне збивання транспортним засобом людини, що перебуває за його межами.

Ключовий принцип: перш ніж застосовувати смертоносну силу, потрібно за можливості застосувати доступні й доречні, менш летальні альтернативи (RCW 10.120.020).

- (1) Правоохоронний орган має подбати про те, щоб поліцейські мали обґрунтовану можливість застосовувати менш летальні альтернативи (RCW 10.120.020; поправки 2022 р., розд. 4, §3).
- (2) Поліцейські зобов'язані застосовувати всі міри примусу відповідно до професійної підготовки та інструкцій виробника обладнання.

Перцевий аерозоль

- (1) Перцевий аерозоль містить речовину, що спричиняє подразнення й печію в очах, носі, роті й на шкірі; це може призвести до сльозовиділення, заплющення й набряку очей, а також задухи, блювотного рефлексу й нестачі повітря.
- (2) Після першого застосування перцевого аерозолю кожне наступне також має бути обґрунтованим.
- (3) Перцевий аерозоль недоречно застосовувати в замкненому просторі, місці скупчення великої кількості людей, коли є імовірність впливу на непричетних осіб, окрім випадків, коли перцевий аерозоль є єдиною доступною та доречною мірою примусу. У такому разі поліцейські, застосовуючи перцевий аерозоль, намагатимуться уникнути його випадкового впливу на непричетних осіб або мінімізувати такий вплив.

Зброя ударної дії

- (1) До зброї ударної дії, яку видають правоохоронні органи й дозволяють застосовувати, зазвичай належать кийки.
- (2) Поліцейські не повинні навмисно завдавати ударів у життєво важливі ділянки тіла, зокрема голову, шию, обличчя, горло, спину, пах або нирки, окрім випадків, коли дозволено застосовувати смертоносну силу.
- (3) Поліцейські не повинні застосовувати зброю ударної дії для залякування особи, якщо попередження зброєю ударної дії не виправдано наявною загрозою.
- (4) Поліцейські повинні переоцінити ефективність застосування зброї ударної дії, щойно це стане безпечно й можливо; якщо подальше застосування не ефективне, вони повинні спробувати досягти іншої прийнятної мети або застосувати інший варіант тактичної або фізичної сили.

Projectile Impact Weapons (зброя нелетальної дії)

- (1) Projectile Impact Weapon (PIW, зброя нелетальної дії, також відома як зброя ударної дії збільшеної дальності) стріляє снарядами менш летальної дії з метою оглушити людину, тимчасово обмежити її дієздатність або завдати їй тимчасового дискомфорту без проникнення в тіло людини.
- (2) Перш ніж застосовувати PIW під час операцій правозастосування, поліцейські мають пройти підготовку й навчитися використовувати такий вид зброї.
- (3) Коли це безпечно й можливо, поліцейський, збираючись застосувати PIW, перш ніж вистрелити, має повідомити про це інших поліцейських, що перебувають на місці події.
- (4) Поліцейський має прицілюватися в сідницю, стегно, литку та інші великі групи м'язів.
- (5) Поліцейські, застосовуючи PIW, повинні оцінювати ефективність PIW після кожного пострілу. Якщо виникає потреба в додаткових патронах для PIW, поліцейські мають розглянути можливість прицілювання в іншу ділянку тіла.
- (6) Обмеження в застосуванні. PIW не можна використовувати в таких випадках, якщо застосування смертоносної сили не виправдано:
 - (a) щоб навмисно прицілювати PIW в голову, шию, грудну клітку або пах, за умови що смертоносну силу застосовувати не дозволено;
 - (b) якщо відстань пострілу не відповідає інструкції виробника PIW;
 - (c) щоб стріляти в людину, яка перебуває на підвищеній поверхні (на виступі, ристуванні, біля краю прірви тощо), за умови що не докладено достатньо зусиль, щоб попередити ушкодження через падіння або знизити його ризик (використання страхувальної сітки).

Electronic Control Weapons (електрошокова зброя)

- (1) Electronic control weapon (ECW, електрошокова зброя) – портативний пристрій, який стріляє за допомогою дротиків або електродів, що проводять електричний заряд або струм, з метою тимчасово позбавити людину здатності рухатися.

- (2) Видача й наявність із собою ECW:
- (a) Схвалену ECW можуть використовувати лише ті поліцейські, які отримали дозвіл на її використання й на щорічній основі отримують його заново.
 - (b) Передбачається, що поліцейські, яким видано ECW, матимуть її із собою як менш летальний вид зброї.
 - (c) Якщо це відповідає професійній підготовці, поліцейські, які мають із собою ECW, мають здійснювати перевірку працездатності зброї та залишку її заряду перед кожною робочою зміною. Про кожну несправність пристрою поліцейські мають повідомляти супервайзера або іншого відповідного співробітника.
- (3) Правила застосування:
- (a) Поліцейські повинні носити ECW на опорному боці тіла й у всіх випадках, окрім екстремальних ситуацій, повинні витягнути, виставити й застосувати пристрій за допомогою руки, яка не спускає курок.
 - (b) Поліцейські не повинні одночасно тримати в руках ECW та вогнепальну зброю, за умови що на це немає нагальної потреби.
 - (c) Поліцейські не повинні брати за ціль такі ділянки тіла: голову, шию, грудну клітку або статеві органи.
 - (d) Поліцейські не повинні навмисно вводити в дію декілька ECW стосовно тієї самої людини, окрім випадків, коли не спрацював перший застосований пристрій.
 - (e) Поліцейські повинні усвідомлювати, що ECW не є основним інструментом для створення болювого стимулу. Контактний режим необхідно використовувати лише для того, щоб замкнути електричний контур і обмежити дієздатність людини, коли до її тіла приставлено тільки один електрод, коли приставлено обидва електроди на невеликій відстані один від одного або коли більше немає інших, доступних і доречних, менш летальних варіантів дій.
 - (f) Поліцейські повинні усвідомлювати, що багаторазове застосування ECW збільшує ризик серйозного ураження тіла або смерті.
 - (g) Поліцейський має застосувати для початку один стандартний цикл розрядження ECW, який триває не більше п'яти секунд, після чого – переоцінити ситуацію. Поліцейський має застосувати мінімальну кількість циклів, необхідну для досягнення контролю над людиною.
 - (h) Якщо ECW застосовано проти людини вже тричі й вона продовжує агресію, поліцейські вважати-муть, що ECW не може бути ефективним проти такої людини, і мають розглянути інші варіанти дій.
 - (i) Поліцейські повинні бути в змозі чітко сформулювати й задокументувати обґрунтування для кожного окремого застосування ECW.
- (4) Обмеження в застосуванні. ECW не можна застосовувати:
- (a) проти людини, яка тікає з місця події, за відсутності інших чинників;
 - (b) проти людини, яка в наручниках або іншим чином обмежена в русі, окрім випадків, коли дозволено застосовувати смертоносну силу;
 - (c) проти людини, яка перебуває на підвищеній поверхні (на виступі, риштуванні, біля краю прірви тощо), за умови що не докладено достатньо зусиль, щоб попередити ушкодження через падіння або знизити його ризик (використання страхувальної сітки);
 - (d) проти водія, який керує транспортним засобом у русі, зокрема автомобілем, вантажівкою, мотоциклом, автоматично керованим візком, або проти людини, яка їде на велосипеді, самокаті, окрім випадків, коли дозволено застосовувати смертоносну силу;
 - (e) у будь-якому середовищі, де наявна (коли поліцейський знає про це або має підстави так вважати) потенційно легкозаймиста, летка або вибухова речовина, що може зайнятися від іскри, зокрема перцевий аерозоль із легким пропелентом, бензином, природним газом або пропаном.

Вогнепальна зброя

- (1) Вогнепальна зброя – це зброя з летальними снарядами, яку носить поліцейський, яка відповідає технічним характеристикам вогнепальної зброї правоохоронного органу або яку дозволило керівництво правоохоронного органу як спеціальну вогнепальну зброю.
- (2) Поліцейським не заборонено стріляти в людину з вогнепальної зброї лише в тих випадках, коли дозволено застосовувати смертоносну силу. Кожен постріл із вогнепальної зброї має бути обґрунтованим.
- (3) Наведення й витягування вогнепальної зброї.
 - (a) Поліцейським можна наводити на людину вогнепальну зброю лише в тих випадках, коли дозволено застосовувати смертоносну силу.

- (b) Поліцейські повинні витягувати вогнепальну зброю в низьке вичікувальне положення (наприклад, витягнути з кобури, але за межами свого поля зору), коли на основі сукупності обставин можна обґрунтовано припустити, що перебіг ситуації може досягнути моменту, коли буде дозволено застосувати смертоносну силу.
 - (c) Коли буде визначено, що застосовувати смертоносну силу немає потреби, поліцейські повинні, щойно це стане безпечно й можливо, опустити, вкласти в кобуру або закріпити вогнепальну зброю.
 - (d) Наведення на людину вогнепальної зброї є застосуванням сили, про яке потрібно повідомляти: обґрунтування й обставини такого застосування необхідно задокументувати згідно з порядком дій, визначеним у програмі збору даних про застосування сили на території штату (RCW 10.118.030).
- (4) Коли це можливо, поліцейські повинні усно попередити про те, що вони стрілятимуть із вогнепальної зброї.
 - (5) Перш ніж вирішувати застосувати вогнепальну зброю, поліцейські повинні зважати на зону дії вогню, задній план, присутніх людей, у яких може відскочити снаряд, та інші ризики для життя.
 - (6) Обмеження в застосуванні.
 - (a) Поліцейські не повинні застосовувати вогнепальну зброю як зброю ударної дії, окрім випадків, коли дозволено застосовувати смертоносну силу.
 - (b) Постріли з вогнепальної зброї в транспортний засіб, що рухається, або з нього.
 - (i) Поліцейським не дозволено стріляти вогнепальною зброєю в транспортний засіб, що рухається, окрім випадків, коли це необхідно для захисту від безпосередньої загрози серйозного тілесного ушкодження, яке може виникнути через те, що водій або пасажир застосовує смертоносну зброю. Транспортний засіб не вважається смертосною зброєю, за умови що водій не використовує транспортний засіб як смертоносну зброю і в поліцейського є інші розумні засоби уникнути потенційно серйозного ушкодження (RCW 10.116.060).
 - (ii) Коли це можливо, поліцейські повинні намагатися зійти зі шляху транспортного засобу, який рухається, а не стріляти вогнепальною зброєю у водія.
 - (iii) Поліцейські не мають стріляти в будь-яку частину транспортного засобу, намагаючись вивести його з ладу.
 - (iv) Поліцейські не мають стріляти вогнепальною зброєю з транспортного засобу, що рухається, окрім випадків, коли особа безпосередньо загрожує поліцейському або іншій людині смертосною силою.
 - (7) Заборони в застосуванні. Поліцейським заборонено:
 - (a) застосовувати вогнепальну зброю, коли існує ймовірність ушкодити невинну людину;
 - (b) робити «попереджувальний постріл»;
 - (c) стріляти вогнепальною зброєю в людину або наводити її на людину, яка становить небезпеку лише для себе і явно не має здатності, можливості й наміру безпосередньо спричинити смерть або завдати серйозних тілесних ушкоджень поліцейському або іншій особі;
 - (d) стріляти вогнепальною зброєю в людину або наводити її на людину, яка становить небезпеку лише для майна і явно не має можливості або наміру безпосередньо спричинити смерть або завдати серйозних тілесних ушкоджень поліцейському або іншій особі.

Вибір засобів обмеження рухомості

Оскільки засоби обмеження рухомості призначені для того, щоб підпорядкувати, контролювати, обмежити рухи людини, застосування цих засобів є фізичною силою і всі міркування, що визначають застосування фізичної сили, описані в цій політиці, стосуються їх використання.

Засоби захисту від плювання

- (1) Засіб захисту від плювання (іноді його ще називають «капюшон від плювання», «маска від плювання» або «шкарпетка від плювання») – пристосування з тканиної сітки, яке розміщують на голову або обличчя людини, щоб запобігти передачі інфекційного захворювання через слину, сліз або кров і знизити ризик зараження.
- (2) Правила застосування:
 - (a) Поліцейський може скористатися засобом від плювання, коли на законній підставі приборкує або намагається приборкати особу, яка плюється або кусається.
 - (b) Поліцейські, використовуючи засоби від плювання, повинні впевнитися, що вони закріплені належним чином, відповідно до вказівок виробника, щоб приборкана особа мала доступ до повітря й могла вільно дихати.
 - (c) Дозвіл на використання засобу від плювання отримують лише ті поліцейські, які успішно завершили тренування щодо його використання, схвалене правоохоронним органом.
 - (d) Поліцейські повинні використовувати лише ті засоби від плювання, які видав правоохоронний орган.
- (3) Обмеження в застосуванні.
 - (a) Перш ніж застосувати засіб захисту від плювання для людей, на яких розпилено перцевий аерозоль, потрібно усунути його наслідки, щоб вони могли нормально дихати.
 - (b) Застосування засобу захисту від плювання для осіб, що перебувають у кризі психічного здоров'я, може викликати підвищений рівень тривожності. Поліцейські повинні усно заспокоювати людину й постійно оцінювати ситуацію, щоб зняти засіб від плювання, щойно це стане доречним.
- (4) Заборони в застосуванні. Поліцейським заборонено застосовувати засоби захисту від плювання в разі нижче перелічених ситуацій через високі ризики.
 - (a) Коли в приборканій особі йде сильна кровотеча з ділянки навколо рота й носа.
 - (b) Коли особа інтенсивно блює. Якщо під час носіння засобу захисту від плювання людина блює, його потрібно негайно зняти й викинути.
 - (c) Коли особа стверджує, що має захворювання, яке впливає на її дихання, або виявляє симптоми ускладненого або пригніченого дихання.
- (5) За необхідності надання екстреної медичної допомоги потрібно негайно зняти засіб захисту від плювання.
- (6) Перш ніж застосувати засіб захисту від плювання, поліцейський має попередити особу й надати їй достатньо часу, щоб підкоритися його наказам. Застосувавши засіб захисту від плювання, поліцейський повинен зняти його, щойно загроза плювання або кусання мине, або коли поліцейський зрозуміє, що в засобі захисту від плювання вже немає потреби.
- (7) Застосувавши засіб захисту від плювання й коли це безпечно, поліцейські мають перевести особу в положення сидючи або бокове відновлювальне положення й контролювати стан особи, доки не буде знято засіб захисту від плювання. Поліцейські повинні допомагати особі під час її супроводу, оскільки зорове сприйняття може погіршитись або спотворитись.
- (8) Застосування засобу захисту від плювання має бути задокументовано.
- (9) Після використання засоби захисту від плювання потрібно викинути.

Пристрій для спутування

- (1) Пристрій для спутування – це пас, призначений для обмеження рухомості ніг агресивної людини, щоб стримати її.

- (2) Поліцейські повинні використовувати лише ті пристрої для спутування, які видав правоохоронний орган.
- (3) Заборони в застосуванні. Поліцейським заборонено приєднувати пристрій для спутування до наручників або інших видів обмежувальних засобів (наприклад, щоб зв'язати руки й ноги людини).
- (4) Застосувавши пристрій для спутування, поліцейські не повинні розміщати людину долілиць.
- (5) Поліцейські мають контролювати стан людей, до яких застосували пристрій для спутування, і за необхідності негайно вжити дій, щоб захистити життя й безпеку цих людей.
- (6) Поліцейські повинні зняти пристрій для спутування, щойно мине потреба в його застосуванні.

Професійна підготовка

- (1) Відповідно до цієї політики всі поліцейські та супервайзери мають проходити професійну підготовку щонайменше раз на рік. Професійна підготовка має передбачати:
 - (a) поєднання занять у класі та навчання на основі можливого перебігу подій;
 - (b) присутність представників громадськості, коли це доречно й можливо;
 - (c) розвиток культурної компетентності для розуміння потреб спільнот із надзвичайно низьким рівнем життя, а також того, як діяльність поліції та системи кримінального судочинства серед расових меншин можуть вплинути на взаємодію з поліцією.
- (2) Ця політика має входити до навчального плану з оборонної тактики.